

**Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd
om säkerheten vid forsränning**

REMISS

REMISS

Innehåll

1 kap. Allmänna bestämmelser.....	1
Allmänt	1
Tillämpning.....	1
Definitioner.....	1
Undantag.....	2
2 kap. Organisation och certifikat	2
3 kap. Licenser	3
Säkerhetschef.....	3
Forsrännare	3
Utbildare	4
Andra utbildningar	4
Giltighetstider	4
4 kap. Säkerhetsplan	4
Innehåll	4
Passagerarlista.....	5
Turlogg	5
Räddningsplan	6
Riskbedömning.....	6
Ändringslogg och säkerhetsplanens tillgänglighet.....	6
Rapporter om olyckor och tillbud	6
5 kap. Ansvarsområden.....	6
Säkerhetschefen	6
Forsrännaren	7
6 kap. Forsradering	7
7 kap. Utrustning för forsränning	9
Allmänt om utrustningen	9
UFF	9
Första hjälpen.....	10
Passagerare	10
Forsrännare	11
8 kap. Turregler och åldersgränser.....	11
Allmänt	11
Säkerhetsgenomgång	11
UFF:s kapacitet avseende last och passagerare.....	12
Forsränning med andra farkoster än UFF	12
Åldersgränser för passagerare.....	13

9 kap. Grundutbildning för försrännare	13
Allmänt	13
Intyg.....	14
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	14

REMISS

Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om säkerheten vid försränning;

TSFS 20[YY]:[XX]

Utkom från trycket
den [DATUM ÅR]

beslutade den [DATUM ÅR].

Transportstyrelsen föreskriver följande med stöd av 2 kap. 1, 6 och 7 §§, 3 kap. 3 §, 4 kap. 34 och 38 §§ samt 6 kap. 7 och 8 §§ fartygssäkerhetsförordningen (2003:438).

SJÖFART

1 kap. Allmänna bestämmelser

Allmänt

1 § Dessa föreskrifter syftar till att främja säkerheten vid försränning.

Tillämpning

2 § Dessa föreskrifter gäller den som bedriver kommersiell försränning i Sverige. Föreskrifterna gäller inte för passagerarfartyg, fartyg med en skrovlängd på fem meter eller mer samt fartyg som nyttjar mekanisk framdrivning vid försränning.

Definitioner

3 § I dessa föreskrifter används följande förkortningar, termer och definitioner.

<i>andreförare</i>	<i>forsrännare</i> som utöver den forsrännare som är utsedd till befälhavare medföljer ombord på en <i>UFF</i>
<i>forsrännare</i>	person som har genomgått grundutbildning för <i>forsrännare</i> och därefter har fått en licens för detta ändamål utfärdad av Transportstyrelsen
<i>forsränning</i>	färd med båt, <i>UFF</i> , kanadensare, kanot, kajak eller annat liknande flythjälpmiddel i fors graderad till klass 1 eller högre enligt dessa föreskrifter
<i>forsränningsföretag</i>	fysisk eller juridisk person som bedriver <i>kommersiell försränning</i> och som har ett certifikat för detta ändamål utfärdad av Transportstyrelsen

<i>färdighet</i>	förmåga att under realistiska förhållanden lösa en uppgift på ett godtagbart sätt
<i>kommersiell försäkring</i>	<i>försäkring</i> som utförs i affärsmässigt syfte
<i>kunskap</i>	förmåga att detaljerat och på ett i huvudsak riktigt sätt redogöra för något
<i>kännedom</i>	förmåga att allmänt och på ett i huvudsak riktigt sätt redogöra för något
<i>passagerare</i>	person som medföljer på en <i>försäkring</i> men som inte är <i>försäkrare</i> , försäkrare under utbildning eller <i>säkerhetschef</i>
<i>passagerarfartyg</i>	fartyg som medför fler än tolv <i>passagerare</i>
<i>rekognoscerings-tur</i>	<i>försäkring</i> i avsikt att undersöka säkerheten i en fors och dess lämplighet för <i>kommersiell</i> försäkring
<i>skrovlängd</i>	skrovets största längd inklusive fast anbringad utrustning och varaktigt integrerade tillbehör
<i>säkerhetschef</i>	person som ansvarar för säkerheten inom ett <i>försäkningsföretag</i> och som har en licens för detta ändamål utfärdad av Transportstyrelsen
<i>UFF</i>	upplåsbar farkost för <i>försäkring</i>
<i>utbildare</i>	person som anordnar grundutbildning för <i>försäkrare</i> och har en licens för detta ändamål utfärdad av Transportstyrelsen

Undantag

4 § Transportstyrelsen får medge undantag från dessa föreskrifter om det finns särskilda skäl och undantag kan ges med bibehållen säkerhetsnivå.

2 kap. Organisation och certifikat

1 § Försäkningsföretag ska ha en organisation som upprätthåller och utvecklar en tillfredsställande säkerhetsnivå inom den bedrivna försäkringen i enlighet med dessa föreskrifter. Inom en sådan organisation ska det finnas en säkerhetschef och ett med hänsyn till verksamhetens omfattning lämpligt antal försäkrare.

Försäkningsföretag ska beskriva sin organisation, sitt säkerhetssystem och sina rutiner i en säkerhetsplan.

2 § Ett försäkningsföretag ska, som ett bevis om att företaget har godkänts vid tillsyn, ha ett giltigt certifikat. För att bli godkänd vid en tillsyn ska företagets organisation och verksamhet vara i överensstämmelse med

dessa föreskrifter och motsvara vad som beskrivs i försränningsföretagets säkerhetsplan.

3 § Certifikat till försränningsföretag utfärdas för en period av högst sex år. Om tillsyn inför förnyelse av ett certifikat inte lämpligen kan genomföras före certifikatets sista giltighetsdag får Transportstyrelsen förlänga giltighetstiden för ett certifikat med upp till sex månader.

4 § Tillsyn av ett försränningsföretag utförs efter att försränningsföretaget har inkommit med ansökan till Transportstyrelsen. Om Transportstyrelsen finner det motiverat kan tillsyn även utföras vid andra tillfällen.

5 § Tillsyn utförs av Transportstyrelsen.

3 kap. Licenser

Säkerhetschef

1 § För att inneha rollen som säkerhetschef inom ett försränningsföretag krävs en giltig licens. Licens som säkerhetschef prövas av Transportstyrelsen efter ansökan. Vid en ansökan ska sökanden inkomma med följande underlag till Transportstyrelsen:

1. dokument som styrker minst två års erfarenhet av yrkesmässig verksamhet med UFF,
2. dokument som styrker erfarenhet av och kunskap om de forsar som det aktuella försränningsföretaget använder i sin verksamhet,
3. dokument som styrker erfarenheter från försrättning i andra forsar med motsvarande svårighetsgrader,
4. visat relevant omdöme och lämplighet vid prövning,
5. en giltig licens som försrännare, och
6. ett intyg om godkänd räddningsutbildning för kommersiell försrättning.

Vid ansökan om förnyad licens ska den sökande, utöver kraven i punkterna 1–6, visa att minst tio kommersiella försrättningsturer per år genomförts under föregående licens giltighetstid.

Den utfärdade licensen är begränsad till det aktuella försränningsföretaget och de forsar som säkerhetschefen har kunskap om.

Forsrännare

2 § För att inneha rollen som försrännare inom ett försränningsföretag krävs en giltig licens. Licens som försrännare utfärdas till den person som vid ansökan

1. är minst 18 år fyllda, och
2. har intyg om godkänd grundutbildning för försrännare.

Utbildningen ska vara anordnad av en godkänd utbildare och intyget får inte vara äldre än två år.

För att förnya licensen krävs att den sökande kan visa att minst fyra kommersiella försrättningsturer per år genomförts under föregående licens giltighetstid.

Utbildare

3 § För att inneha rollen som utbildare krävs en giltig licens. Licens som utbildare utfärdas till den person som vid ansökan har

1. minst fem års dokumenterad erfarenhet av kommersiell försäkring, varav 2 år i försägraderad till klass 4–5,
2. visat relevant omdöme och lämplighet vid prövning,
3. en skriftlig kursplan i enlighet med föreskriften,
4. ett skriftligt slutprov i enlighet med föreskriften,
5. ett intyg om godkänd räddningsutbildning för kommersiell försäkring, och
6. ett intyg om godkänd avancerad räddningsutbildning för kommersiell försäkring.

För att förnya licensen krävs att den sökande kan visa att minst en grundutbildning för försäkrare har genomförts per år under föregående licens giltighetstid.

Andra utbildningar

4 § Andra utbildningar eller annan erfarenhet kan i det enskilda fallet accepteras som grund för ny eller förnyad licens, om den sökande kan verifiera att dessa medför likvärdig nivå.

Giltighetstider

5 § Licenser för säkerhetschefer, försäkrare och utbildare utfärdas för en period av högst sex år.

4 kap. Säkerhetsplan

Innehåll

1 § Säkerhetsplanen ska innehålla:

1. uppgifter om försäkringsföretaget och dess ägarförhållanden med kontaktuppgifter till ledningen och säkerhetschefen,
2. en säkerhets- och miljöskyddsförklaring,

Allmänna råd

Försäkringsföretag bör samråda med berörda markägare, vattenregleringsföretag, kommuner och regioner angående de forsar som verksamheten avser att använda.

3. en beskrivning av ansvar och befogenheter för säkerhetschefen och försäkrarna.

4. en sammanställning över försäkringsföretagets samtliga försäkringsfarkoster och deras kapacitet avseende antal passagerare och lastförmåga,

5. en beskrivning av de forsar som används, åtminstone

a) skiss, karta eller foto över forsar med markerade fall, håll, valsar m.m. som är av vikt för försäkraren att känna till,

- b) forsgradering enligt 6 kap. vid olika vattenstånd och färdspår samt gränser för när en fors är farbar för respektive farkost, och
- c) var och hur observationer av vattenstånd och vattentemperatur ska ske,

6. rutiner för en försrättningsturer, åtminstone för

- a) den säkerhetsutrustning som ska medföras,
- b) passagerarnas utrustning,
- c) försrännarens utrustning
- d) säkerhetsgenomgång och lämpliga övningar med passagerarna, och
- e) hantering av passagerarlistor och turloggar

7. rutiner för nödsituationer, åtminstone

- a) åtgärder vid olyckor och räddningsaktioner,
- b) räddningsplan,
- c) rapport om olyckor eller tillbud,
- d) uppföljning av avvikelser, tillbud och olyckor, och
- e) instruktioner för säkerhetsövningar

Allmänna råd

Rutiner för åtgärder vid olyckor och räddningsaktioner bör i tillämpliga delar följa instruktionerna i vedertagna räddningsutbildningar för kommersiell försrättning.

- 8. en riskbedömning enligt 5 §, och
- 9. ändringslogg.

Passagerarlista

2 § Passagerarlistan ska innehålla uppgifter om passagerarnas namn och ålder samt kontaktuppgifter. Listan ska förvaras hos försränningsföretaget på land.

Turlogg

3 § Turloggen ska åtminstone innehålla

- 1. tidpunkten för turen,
- 2. vattenståndet eller vattenflödet i de forsar som använts,
- 3. aktuella uppgifter om vädret samt luft- och vattentemperaturen,
- 4. för- och efternamn på deltagande försrännare,
- 5. passagerarlistan, och
- 6. eventuella noteringar om viktigare observationer, händelser samt behov av att uppdatera säkerhetsplanen.

Allmänna råd

En turlogg bör upprättas för varje genomförd försrättningstur per grupp och även när försränningsföretaget genomför säkerhetsövningar och rekognosceringsturer.

Räddningsplan

4 § Räddningsplanen ska syfta till att underlätta för räddningstjänsten att snabbt komma till undsättning till de forsar som försämningsföretaget nyttjas. Räddningsplanen ska

1. innehålla en sammanställning över kommunikationsvägar och kontaktinformation till räddningstjänsten, säkerhetschefen och övriga berörda,
2. beskriva tillgängliga transportvägar och dessas kapacitet samt ange lämpliga uppsamlingsplatser,
3. utformas i samverkan med berörda räddningstjänstansvariga och med övriga säkerhetschefer som använder samma forar, och
4. översändas till den lokala räddningstjänsten.

Riskbedömning

5 § I de fall det görs avsteg från dessa föreskrifter ska en riskbedömning göras. Av riskbedömningen ska det framgå att avstegen inte medför en försämring av säkerhetsnivån.

Ändringslogg och säkerhetsplanens tillgänglighet

6 § Säkerhetsplanen ska vara uppdaterad och alla väsentliga förändringar ska dokumenteras i ändringsloggen.

7 § Säkerhetsplanens senaste version ska vara lättillgänglig för varje försämnare inom försämningsföretaget och vara översänd till Transportstyrelsen.

Rapporter om olyckor och tillbud

8 § Säkerhetschefen ska utan dröjsmål rapportera till Transportstyrelsen om det inträffar ett olycksfall, olyckstillbud eller sjukdomsfall i samband med den kommersiella försämnning som försämningsföretaget bedriver.

5 kap. Ansvarsområden

Säkerhetschefen

1 § Säkerhetschefen ansvarar för att

1. försämningsföretaget bedriver kommersiell försämnning i enlighet med dessa föreskrifter och säkerhetsplanen,
2. upprätta en säkerhetsplan och hålla den uppdaterad,
3. samtliga anlitade försämnare och övriga berörda har relevant kunskap om den senaste versionen av säkerhetsplanen.
4. försämningsföretagets utrustning motsvarar vad som angetts i säkerhetsplanen,
5. rekognosceringsturer utförs,

Allmänna råd

En rekognosceringstur bör utföras vid upprättandet av säkerhetsplanen, före första turen för säsongen, vid förändrade förhållanden i forsen, vid prov av nytt spår samt vid försränning på nytt vattenstånd eller med ny utrustning. Säkerhetschefen och försrännare bör delta vid sådana rekognosceringsturer liksom eventuella försrännare under utbildning.

6. verifiera med Transportstyrelsen att eventuella riskbedömningar kan anses godtagbara,
7. olyckor och tillbud rapporteras till Transportstyrelsen enligt 4 kap. 8 § i dessa föreskrifter,
8. samtliga erforderliga certifikat och licenser är giltiga, och
9. samtliga anlitade försrännare har lämplig kunskap, färdighet och erfarenhet för verksamheten i fråga.

Allmänna råd

Forsrännaren bör vara väl förtrogen med de lokala förhållandena och försränningsföretagets säkerhetsplan, utrustning och farkoster.

Forsrännaren bör minst en gång per år delta i praktiska säkerhetsövningar under ledning av säkerhetschefen eller annan lämplig utbildningsanordnare, och därigenom få tillräcklig kunskap om tillämpningen av försränningsföretagets säkerhetsplan i praktiken och om räddningsteknik för kommersiell försränning i allmänhet.

För att föra en UFF i en medelsvår fors (klass 2) eller högre bör forsrännaren ha deltagit vid minst fem turer på aktuell sträcka som andreförare.

Forsrännaren

2 § En försrännare ansvarar för att

1. försränningen sker i enlighet med dessa föreskrifter och försränningsföretagets säkerhetsplan,
2. utrustning i enlighet med säkerhetsplanen medförs vid en försränning,
3. avstå från att genomföra en försränningstur om han eller hon inte anser att säkerheten är godtagbar för varje passagerare,
4. avvisa olämpliga passagerare, särskilt med beaktande av passagerarnas allmäntillstånd, ålder, nykterhet, simkunnighet och förmåga att bidra till sin egen säkerhet, och
5. omgående informera säkerhetschefen om incidenter, olyckor, andra förhållanden som påverkar säkerheten eller kräver en uppdatering av säkerhetsplanen eller ger anledning att insända en rapport om sjöolycka.

6 kap. Forsgradering

1 § En fors som används för kommersiell försränning ska graderas. Forsgraderingen ska utföras med utgångspunkt från svårighetsgraden vad gäller

1. krav på manövrering,

2. vattenfall,
3. valsar och håll,
4. vågor,
5. passager och övriga svårigheter, och
6. risker för simmare (man över bord).

Graderingen ska göras utifrån en helhetsbedömning av dessa faktorer. Något eller några av dessa kan räcka för att forsen ska graderas som svårare.

2 § För att en fors ska graderas som klass 1, lätt fors, ska den karaktäriseras av

1. lätt manövrering,
2. att det inte är någon risk för vattenfall,
3. att det inte förekommer valsar eller håll,
4. små vågor,
5. att det inte förekommer passager eller övriga svårigheter, och
6. mycket liten skaderisk för simmare och lätt att komma i land.

3 § För att en fors ska graderas som klass 2, medelsvår fors, ska den karaktäriseras av

1. måttlig manövrering,
2. måttlig risk för vattenfall och liten risk för fall ur en UFF,
3. få valsar eller håll och mycket liten risk för att en UFF fastnar i dem,
4. måttliga vågor som gör att det finns mycket liten risk för fall ur en UFF,
5. lätta passager och lätthanterliga svårigheter, och
6. liten skaderisk för simmare.

4 § För att en fors ska graderas som klass 3, svår fors, ska den karaktäriseras av

1. medelsvår manövrering och enklare sidoflyttningar,
2. risk för vattenfall och risk för fall ur en UFF,
3. att valsar och håll förekommer men risken för att en UFF fastnar i dem är liten,
4. mycket vågor som gör att det finns risk för fall ur en UFF,
5. det förekommer passager och måttliga svårigheter, och
6. liten skaderisk för simmare men i bland viss svårighet att komma i land.

5 § För att en fors ska graderas som klass 4, mycket svår fors, ska den karaktäriseras av

1. svår manövrering med sidoflyttningar,
2. vattenfall med stor risk för fall ur en UFF,
3. måttlig risk för att en UFF fastnar i en vals eller håll,
4. kraftfulla vågor som gör att det finns stor risk för fall ur en UFF,
5. att det förekommer svåra passager eller andra svårigheter, och
6. skaderisk för simmare och i bland svårigheter att komma i land.

6 § För att en fors ska graderas som klass 5, extremt svår fors, ska den karaktäriseras av

1. mycket svår manövrering där snabba sidoflyttningar är nödvändiga och kraven på besättningen är stora,
2. vattenfall med trappformationer med stor risk för fall ur en UFF eller risk för kantring,

3. stor risk för att en UFF fastnar i en vals eller hål och risk för kantring
4. mycket kraftfulla vågor som gör att det finns stor risk för fall ur en UFF och risk för kantring,
5. att det förekommer mycket svåra passager eller andra svårigheter med små marginaler och risk för kantring och
6. stor skaderisk för simmare och stora svårigheter att komma iland och svårigheter att få upp personer som fallit ur en UFF.

7 § För att en fors ska graderas som klass 6, fors som är ofarbar för kommersiell försäkring, ska någon av faktorerna som anges i 1 § punkt 1–6 vara av sådan art att de medför en oacceptabel risk för olycksfall och olyckstillbud.

7 kap. Utrustning för försäkring

Allmänt om utrustningen

1 § Den utrustning som används vid försäkring ska ha sådan utformning och vara i sådant skick att den är ändamålsenlig och anpassad till den avsedda användningen och verksamheten, till de förhållanden som kan förväntas samt till möjligheterna att få assistans eller undsättning.

Allmänna råd

UFF:er, båtar, kanoter, kanadensare, kajaker eller andra flythjälpmedel som används i kommersiell försäkring bör vara konstruerade och utrustade enligt erkända normer för försäkring.

Flytvästar, hjälmar, våtdräkter och övrig säkerhetsutrustning som används i kommersiell försäkring bör uppfylla erkända normer för försäkring.

UFF

2 § En UFF

1. ska vara försedd med utvändiga grepplinor längs sidorna; linorna får inte vara så hårt spända att man kan fastna i dem vid en vältning,
2. får inte vara försedd med invändiga linor som man kan fastna i vid vältning; en invändig grepplina får dock spännas i farkostens längdriktning,
3. ska vara utrustad med en kastlina som är minst 20 meter lång och avsedd att användas vid försäkring,
4. ska vara försedd med en minst 8 meter lång lina i fören med en brottslast på minst 2 200 kg,
5. ska vid medelsvår försäkring (klass 3) eller högre klass vara försedd med fotstroppar till samtliga ombord.

Allmänna råd

En UFF bör vara av självlänsande typ.

Linor och rep bör vara grova och greppvänliga.

Eventuell roddarställning och andra hårda föremål bör kläs med något stötdämpande material.

Vid en längre forsränningstur som inte kan assisteras från en närliggande plats bör en pump, ett reparations-set samt en extra en räddningsväst medföras per grupp. Om en sådan tur genomförs i svår fors (klass 4) eller högre klass bör dessutom minst följande medföras:

- 1. en extra paddel eller åra om sådan används,*
- 2. ett statiskt rep med en brottslast på minst 2 500 kg och med en längd av minst 50 meter eller anpassad till forsens proportioner, och*
- 3. en talja med en brottslast på 2 200 kg samt två prusikslingor med brottslast på 1 300 kg.*

Första hjälpen

3 § Första-hjälpen-set och medicinsk utrustning ska medföras i den omfattning som är nödvändig med hänsyn till antalet medföljande och deras medicinska status, den verksamhet som bedrivs samt till möjligheterna att få assistans eller undsättning.

Allmänna råd

Varje grupp av UFF bör vara försedd med ett första-hjälpen-set. För var fjärde UFF bör ytterligare ett set medföras.

Vid särskilda omständigheter, som exempelvis lång tid till undsättning eller passagerare med särskilda behov, bör samråd om lämplig medicinsk utrustning ske med läkare eller annan person med relevant kompetens.

Passagerare

4 § Passagerarnas skyddsutrustning ska ha bra passform och förebygga och förhindra skador och nedkylning som kan uppstå vid forsränning och vadning i samband med forsränningen. Varje passagerare ska vara försedd med

1. flytväst som är anpassad till personens vikt och kroppsform och som ger bra skydd för ryggen samt är försedd med låsanordningar som tål belastningen av att lyfta en person ur vattnet,
2. hjälm som skyddar nacke, panna och öron och som är försedd med ett säkerhetsspänne samt har en färg som syns bra i forsen,
3. våt- eller torrdräkt som skyddar hela kroppen, inklusive armar och ben, och
4. våtskor med halkskydd eller skor och sockor med motsvarande funktionalitet.

Allmänna råd

Om de faktiskt rådande förhållandena och forsens beskaffenhet inte medför risk för nedkylning och skador kan våtdräkt utan ärmar användas.

Forsrännare

5 § Varje forsrännare ska

1. vara utrustad med visselpipa och ändamålsenlig kniv,
2. medföra kommunikationsutrustning som möjliggör effektiv kommunikation med övriga deltagande forsrännare, medhjälpare, säkerhetschefen och räddningstjänsten, och
3. i övrigt ha samma utrustning som passagerare, dock med avvikande färg på hjälmen.

Allmänna råd

Forsrännaren bör vara utrustad med två karbiner som vardera klarar en belastning av 2 300 kg samt en så kallad fliplina som är ca två meter lång.

Forsrännaren bör vara utrustad med en sju till tio meter lång kastlina som är fäst på hans eller hennes flytväst.

8 kap. Turregler och åldersgränser

Allmänt

1 § Vid varje forsränningstur ska

1. kommunikationsvägar vara etablerade,
2. en passagerarlista vara upprättad,
3. luft- och vattentemperatur, vattenståndet eller vattenflödet avläsas och noteras i turloggen,
4. det finnas minst en forsrännare i varje UFF,
5. när flera forsrännare deltar i samma UFF en av dem vara utsedd befälhavare, och
6. samtliga forsrännare som deltar i samma UFF eller i en grupp av UFF:er vara överens om att och hur forsränningen ska genomföras.

Allmänna råd

Antalet forsrännare i varje UFF eller vid forsränning med andra farkoster bör anpassas till passagerarnas behov och forsens svårighetsgrad.

Svåra passager bör landrekognoseras innan forsränningsturen passerar dessa.

Vid svår forsränning (klass 3) eller högre eller vid långturer där räddningstjänst svårligen kan nå fram bör minst två UFF:er framföras tillsammans.

Säkerhetsgenomgång

2 § Forsrännaren ska orientera sig om passagerarnas antal, ålder, simkunighet, nykterhet och allmäntillstånd.

Allmänna råd

Samtliga deltagare bör vara simkunniga. Deltagare i en klass 4, mycket svår fors eller högre gradering, bör ha tidigare vana av fors-ränning.

3 § Passagerarna ska före forsränningsturen ges en fullständig säkerhetsgenomgång som har anpassats till turens svårighetsgrad. Genomgången ska minst innehålla följande moment:

1. presentation av forsränarna och den sträcka som ska forsännas,
2. upplysning om alkoholförbud under forsränningen om detta är påkallat,
3. kontroll av den personliga utrustningen och hur den har anbringats,
4. information om UFF:s konstruktion, utrustning, fotstroppar, grepp- och kastlinor och hur dessa används,
5. information om de nödvändiga kommandoorden, och
6. information om risker och tänkbara nödsituationer vid exempelvis stenkörning, vältning och fall över bord samt hur dessa hanteras.

Allmänna råd

Praktiska övningar i paddelteknik, åtgärder vid fall överbord samt sim-och flyt-teknik i fors bör genomföras inför varje forsränningstur.

UFF:s kapacitet avseende last och passagerare

4 § Tillverkarens rekommendationer vad avser UFF:s maximala lastkapacitet får inte överskridas.

Allmänna råd

Tillverkarens rekommendationer vad avser högsta antal personer ombord bör inte överskridas.

I forsgraderingar upp till medelsvår fors (klass 2) kan dock det rekommenderade antalet personer överskridas om den maximala lastkapaciteten inte överskrids. Det förutsätter är att varje person ombord har tillfredställande utrymme och tillgång till grepplina eller motsvarande samt att övriga regler i dessa föreskrifter uppfylls.

Forsränning med andra farkoster än UFF

5 § Vid forsränning där passageraren själv framför kanadensare, kanot, kajak eller liknande flythjälpmiddel ska forsränaren ha tillgång till egen kajak eller annan lämplig forsänningsfarkost för att effektivt kunna hantera en nödsituation. Forssträckan som används ska ha en uppsäkrad uppsamlingsplats.

Allmänna råd

I medelsvåra forsar, upp till klass 2, bör forsränaren inte ha ansvar för mer än fem kajaker eller liknande flythjälpmiddel i forsens samtidigt.

I svåra forsar, klass 3, bör forsrännaren inte ha ansvar för mer än tre kajaker eller liknande flythjälpmedel i forsen samtidigt.

Åldersgränser för passagerare

6 § Följande åldersgränser gäller för att få delta i forsränning:

1. Klass 1, lätt fors: minst 12 år, eller minst 7 år i vuxens sällskap; det får dock inte vara fler än fyra som är från 7 till 11 år per vuxen i en UFF.
  2. Klass 2, medelsvår fors: minst 12 år, eller minst 9 år i vuxens sällskap; det får dock inte vara fler än fyra som är från 9–11 år per vuxen i en UFF.
  3. Klass 3, svår fors: minst 15 år, eller minst 12 år i vuxens sällskap; det får dock inte vara fler än fyra som är från 12–14 år per vuxen i en UFF.
  4. Klass 4, mycket svår fors: minst 15 år.
  5. Klass 5, extremt svår fors: minst 18 år.
- Som vuxen räknas varje myndig person.

9 kap. Grundutbildning för forsrännare

Allmänt

1 § Grundutbildningens mål är att ge deltagarna kunskap om forsar och deras topografi, om säkerheten vid forsränning och praktisk färdighet att manövrera UFF i fors.

2 § Grundutbildning för forsrännare ska minst innehålla följande moment:

1. Transportstyrelsen föreskrifter och allmänna råd om säkerheten vid forsränning med särskild inriktning på säkerhetsplanens funktion och innehåll, passagerares och forsrännares utrustning, turregler, åldersgränser och säkerhetschefens och forsrännares ansvarsområden (utbildningstid 4 timmar).
2. Teoretiska studier angående UFF:s konstruktion och material samt utrustning som används vid forsränning. Praktiska övningar i knopslagning och i reparation och underhåll av utrustning och UFF (utbildningstid 4 timmar).
3. Teoretiska studier och praktiska övningar i rodd- och paddelteknik med en UFF (utbildningstid 8 timmar).
4. Teoretiska studier och praktiska övningar i kajak eller annan liknande farkost. (utbildningstid 8 timmar).
5. Teoretiska studier och praktiska övningar i att läsa vatten och forsgradering (utbildningstid 4 timmar).
6. Teoretiska studier och praktiska övningar i sjukvård, såsom ABC, hjärt- och lungräddning samt information om nedkylning och om åtgärder i samband härmed. Utbildningen ska hållas av en behörig utbildare (utbildningstid 8 timmar).
7. Teoretiska studier och praktiska övningar i ledarskap, där säkerhetsgenomgången med passagerare ägnas särskild uppmärksamhet (utbildningstid 6 timmar)
8. Teoretiska studier i räddningstjänstens organisation och möjligheter att hjälpa vid olyckor och i analys över tidigare inträffade olyckor. Praktiska

räddningsövningar i fors med kastlina, fliplina, Z-drag och med övrig personlig utrustning samt övningar i självräddning, inklusive vältning och fastpressad UFF. Kommunikation med deltagare, forsrännare och räddningstjänst (utbildningstid 12 timmar).

9. Teoretiska studier kring allemansrätten och miljörätt med avseende på forsränning (utbildningstid 1 timme).

10. Avslutande skriftligt prov med frågor. De praktiska färdigheterna kontrolleras under kursens gång.

Intyg

3 § Den person som har genomgått kursen och befunnits lämplig ska tilldelas intyg om detta. Intyget utfärdas av en godkänd utbildare och åtminstone följande ska framgå:

1. Deltagarens namn och personnummer.
2. Kurstillfällets datum.
3. Kursens innehåll.
4. Utbildarens namn och underskrift.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Denna författning träder i kraft den 3 mars 2021

På Transportstyrelsens vägnar

JONAS BJELFVENSTAM

Gustaf Dillner
(Sjö- och luftfart)